13/09/2020

Саопштење за јавност Епархије рашко-призренске – Поводом најновијег медијског напада на светиње Српске Православне Цркве на Косову и Метохији

У данашњем броју једног од најтиражнијих косовских дневних листова Коха (Време), који је својевремено покренут у циљу демократизације друштва и изградње толерантнијих односа, поново је објављен текст који отворено и нескривено шири етничку и верску мржњу према српском народу на Косову и Метохији и према његовој духовној и културној баштини.

Аутор текста, потписани професор историје Бедри Мухадри, у маниру отворене пропаганде, без иједног аргумента који потврђују независни међународни историјски извори, тврди да су светиње Српске Православне Цркве на овим просторима арберијске (албанске) и да су наводно ништа друго до њихове узурпиране римокатоличке цркве. Порука је јасна. Српска Православна Црква треба да се исели са Косова и Метохије са својим монаштвом и народом и “ослободи” своје вековне светиње које треба да постану албански споменици. Поред етничког чишћења 200.000 Срба и неалбанаца од 1999. године наовамо, сада је у току и све активније негирање и чишћење културног идентитета српског народа и наше Цркве и то на

очиглед међународне заједнице, а са циљем потпуног брисања сваког трага српског постојања који се овде види на сваком кораку кроз векове.

Ова псеудо-историјска тврдња г. Мухадрија није новијег порекла, већ се континуирано пласира нарочито у последњих неколико деценија од стране више косовских албанских аутора који светиње Српске Православне Цркве виде као највећу сметњу остварењу идеје етнички чистог албанског Косова. Иако ни овај, као ни један други историчар са Косова не може да објасни чињеницу зашто су онда албански екстремисти тако немилосрдно уништавали цркве и манастире које присвајају, ломили крстове, ископавали хришћанске гробове, скрнавили распећа и иконе, ако су већ толико поносни на хришћанску традицију. Ово се збивало не у време трагичних грађанских ратова приликом распада бивше Југославије, када су нажалост уништавани објекти свих вера, већ у присуству међународних снага НАТО савеза које су сведоци невиђеног вандализма почињеног посебно од краја конфликта 1999. и у току наредних година. Управо овакво понашање косовских екстремиста и једног броја политичара који су произашли из њихових редова, био је главни разлог за то да се у плану Мартија Ахтисарија из 2008. године читав један Анекс споразума **посвети заштити српских православних цркава и манастира на Косову, који су једногласно препознати и признати такође и од стране међународне заједнице као баштина Српске Православне Цркве**. Иако су неки од ових Ахтисаријевих принципа укључени у косовске законе, они се већином не поштују и на удару су медијског говора мржње, који се редовно лансира из више косовских медија, под ауторским именом локалних историчара.

Непоштовање сопствених косовских закона и судских одлука зато је недавно била и једна од тема састанка на највишем нивоу између Београда и Приштине са председником САД где су се сви потписници обавезали да ће поштовати верске слободе и права Српске Православне Цркве. Нажалост, оваквим текстовима долазимо до закључка да г. Мухадрију, као и спонзорима овог културоцида није по вољи ни Европска унија ни Сједињене државе са својим принципима верских слобода и поштовања свих традиција, јер се на Косову отворено заговара негирање идентитета српских православних цркава. Посебно није коректно што се противно јасном ставу Ватикана у овом подухвату инструментализује Римокатоличка црква на Косову, иако је папски нунције задужен за Косово надбискуп Jean Marie Speich прошле године пренео јасну поруку папе Фрање, након писма Патријаршије из Београда због злоупотребе остатака православног храма у Новом Брду, да косовски римокатолици неће

учествовати у таквој политици која угрожава односе хришћана у Европи и мир међу народима на Косову.

Нажалост, г. Мухадри је само један од гласноговорника ове идеје која се отворено пропагира годинама и у свим сферама косовског друштва, томе се уче и младе генерације, и историјске неистине се покушавају представити као истина, иако свака наша фреска, икона, рукописна књига и бројни документи, сведочанства међународних путописаца и историчара, турски фермани и други историјски документи јасно и недвосмислено говоре о томе да су ове светиње градили српски православни владари породице Немањића и њихових сродника и да је реч о православним богомољама са вековним континуитетом. И само историјско седиште Српске Православне Цркве је у Пећкој Патријаршији са гробовима наших архиепископа и патријараха. Зато је бесмислено и улазити у дискусију о овом питању, као што је бесмислено доказивати да је земља округла.

Отуда наша Епархија као и цела наша Српска Православна Црква остају на чврстом ставу да се наше светиње на Косову и Метохији морају не само физички заштитити од насиља и могућих терористичких напада, већ посебно и од све агресивнијих институционалних притисака и безакоња од косовских институција и нарочито од говора мржње који се шири преко појединих косовских медија. Због тога, поновићемо још једном и овом приликом, да питање заштите наших светиња обавезно мора бити покренуто у контексту Бриселског дијалога, без обзира на ток разговора и политичка решења, за светиње Српске Православне Цркве треба обезбедити посебну врсту заштите од оваквих и сличних малициозних напада, који угрожавају безбедност, елементарну верску слободу, права и идентитет наше Цркве и народа на овом простору где вековима живимо.

Наше светиње јесу српске православне и то ће и остати док год овде живи последњи монах, монахиња, док год су ту свештеници и верници наше Цркве. Историја се не може побрисати политичким декретима јер не живимо у време Енвер Хоџине комунистичке Албаније већ у 21. веку. Увек смо подржавали став да наше цркве и манастири треба да буду места која ће посећивати људи добре воље свих вера и нација, да буду места помирења, као манастир Високи Дечани, где је у рату 1999. године пружена заштита за 200 албанских избеглица, као што су ту заштићени и бројни српски прогнаници, Роми и Горанци. Искрено бисмо волели да се косовски Албанци подсете светлијих

примера из своје историје када су њихови часне племенске вође знале да штите Дечане и Патријаршију од насилника, често не жалећи ни сопствене животе. Да се не поводе за примерима “јунака” из претходних двадесетак година који су на Дечане испаљивали гранате, писали исламистичке графите и на разне начине претили монасима. Наша Епархија је сво време била активно окренута изградњи мира и дијалога и зато се и овом приликом обраћамо посебно младим косовским Албанцима да се будућност мора градити на толеранцији, упознавању и поштовању другог.

У сваком случају овакви срамни текстови, као што је овај у листу Коха, нимало не доприносе изградњи демократског друштва једнаких грађана и права свих и још јасније указују на потребу додатне дугорочне заштите светиња Српске Православне Цркве без обзира на ток и исход политичког дијалога. Коме је овим текстом г. Мухадри и лист Коха учинио услугу, а кога увредио, може врло лако да расуди сваки добронамерни и интелигентни читалац. Стари Латини би рекли – Паметном је доста (Sapienti sat).

12. септембар 2020. године, манастир Грачаница

Извор: Епархија рашко-призренска

— spc.rs